

PRESSMEDDELANDE 2014-06-04

På Museihuset i Ljung utanför Linköping visas modeller i skala 1:43 från bland annat Räddningskåren. I vagnparken ingick Willys Jeep Station Wagon och Peugeot 403 som ambulanser.

Räddningshistoria på Museihuset

Ett stycke svensk och dansk räddningshistoria visas upp i modell på Museihuset i Ljung utanför Linköping. Utställningen består av räddningsfordon i skala 1:43 från Räddningskåren, Falcks Räddningskår och dess danska moderföretag Falcks Redningskorps. Även Stockholmspolisens vattenkanon finns med på ett hörn.

På Museihuset i Ljung utanför Linköping, som firar 20 årsjubileum i år, arrangeras varje år en gästutställning i den del som upptar Leksaksmuseet. I år är det Ragnar Falck som visar ett litet urval av sin samling med utryckningsfordon i modell från Räddningskåren, svenska och danska Falck samt svenska polisbilar.

– När jag som liten pojke följde med mina föräldrar till Danmark om somrarna på 50-talet och upptäckte att det stod Falck på brandbilarna och ambulanserna, var det kört, berättar han. Nu har jag en samling som innehåller ett hundratal Falck-bilar.

Välkänt namn i Danmark

I Danmark har Falck utgjort en viktig del av samhället ända sedan Sophus Falck grundade Falcks Redningskorps 1906. De flesta danska kommuner har genom åren låtit Falck ta hand om såväl brandsläckning som ambulanssjukvård vilket gjort Falck till ett mycket starkt varumärke, välkänt för alla danskar.

Danska leksakstillverkare, som Tekno, Vilmer, Kirk och Lego, var snabba att förse de danska 'drenge' (det var nog mest pojkar som lekte med bilar) med brandbilar, ambulanser och bärgningsbilar märkta med Falck. Även engelska Dinky Toys och Corgi hängde på och tog fram speciella Falck-bilar enbart för den danska marknaden. Idag hittar man Falck-bilar från bland andra italienska Bburago och kinesiska Hongwell i de danska leksaksaffärerna.

Falck-bilarna har en marknad företrädesvis i Danmark och få barn utanför Danmark vet vad Falck står för. Detta har gjort de tidiga Falck-bilarna till eftertraktade samlarobjekt.

Med Falck som förebild

I slutet av 40-talet startade Raymond Sjöqvist Räddningskåren med danska Falck som förebild. Utvecklingen gick snabbt och fler och fler fordon införskaffades.

Här nappade inte leksakstillverkarna lika lätt. Det var endast danska Tekno som kunde erbjuda en leksaksbil i Räddningskårens färger – en Mercedes-ambulans i skala 1:43. Många av modellerna som visas på museet är därför specialframställda i endast ett exemplar av modellbyggaren Jonas Sandqvist.

Ragnar Falck efterlyser gamla bilder och mer information om Räddningskåren och Falcks Räddningskår. Han kan kontaktas på falck@falcks.eu.

Stockholmspolisens vattenkanon

Efter de så kallade Berzelii-kravallerna i Stockholm 1951 beställde Stockholmspolisen en vattenkanon av märket Magirus Deutz. Den kom emellertid aldrig till användning i skarpt läge och idag ingår den i Polismuseets samlingar. Som kuriosita finns en modell av vattenkanonen med på utställningen, även denna byggd av Jonas Sandqvist i enbart ett exemplar.

En modell i skala 1:50 av Stockholmspolisens vattenkanon finns med i utställningen på Museihuset.

Från det välkända engelska leksaksmärket Dinky Toys kom under 1970-talet flera modeller med Falck-märkning, framtagna enbart för den danska marknaden.

Danska Tekno tillverkade ett flertal Falck-bilar, bland annat en serie plåtbilar med tillhörande stationsbyggnader.

4 500 leksaks- och modellbilar

I Leksaksmuseet visas bland mycket annat 4 500 leksaks- och modellbilar och en 37 kvadratmeter stor modelljärnväg i spårvidd 0 (noll). För de minsta finns Lego, Smurfar, Kinderäggfigurer, Happy Meal-leksaker och Briotåg. Även dockor och dockskåp från varierande tidsperioder ingår i samlingarna.

I en ny utställning visas en komplett samling av Teknos bilar, skåpbilar och bussar samt även de äldsta lastbilarna från sent 1940-tal till tidigt 1950-tal.

I Museihuset ryms även Båtmuseet med bland annat ångbåtar, racerbåtar, sportbåtar, kabinbåtar, campingbåtar, galoscher och roddbåtar. Även de gamla svenska snurrorna från Archimedes, Trim, Penta, Husqvarna och Gyro visas tillsammans med sina utländska konkurrenter.

Foto: Ragnar Falck

En ny utställning på Museihuset visar en komplett samling av Teknos bilar, skåpbilar och bussar samt även de äldsta lastbilarna från sent 1940-tal till tidigt 1950-tal. Foto: Museihuset.

Ytterligare information:

Hans Værnéus, Museihuset
070-424 78 01
hans@vaerneus.se
www.museihuset.se

Ragnar Falck
070-524 80 54
ragnar.falck@falcks.eu

Falck
www.falck.com

Falck Sverige
www.falcksverige.se

Falck-museet
www.egeskov.dk/falck-museet

Zone-Redningskorpset
www.zone-redningskorpset.dk

Zonen-museet
www.tekniskmuseum.dk (Udstillinger > Zone Redningskorpset)

Svensk räddningshistoria
www.tow.se

Polismuseet
www.polismuseet.se

Jonas Sandqvist
www.mafire.n.nu

Bildalternativ

Några historiska fakta om danska Falck illustreras med en Volvo brandbil från Tekno och en Mercedes ambulans från Matchbox.

Även i Sverige bedrev Falck ambulansverksamhet under femtio- och sextiotalen. På ett gammalt foto står en Opel Olympia Caravan och en Volvo Duett i beredskap utanför Åre fjällbanestation. Modellbyggaren Jonas Sandqvist har detaljrikt återskapat de båda i skala 1:43.

Falcks Räddningskåor startades av Aage Lindell som härstammade från Danmark där han verkade som stationschef på Falck i Nørrebro. Han flydde till Sverige under kriget och bosatte sig i Falkenberg där han startade Falcks Räddningskåor 1950 under mottot "Snabb hjälp är dubbel hjälp".

Räddningskåren startades i slutet av 1940-talet av Raymond Sjöqvist med danska Falcks Redningskorps som förebild. Utvecklingen gick snabbt och fler och fler fordon införskaffades. En Citroën DS Break ambulans och en Citroën H 1200 "katastrofambulans" har återskapats i skala 1:43 av modellbyggaren Jonas Sandqvist.

1961 var 4000 hjälpstationer anslutna till Räddningskåren förutom kårens egna stationer. Ambulansägare, bilverkstäder, hantverkare, taxi- och bensinstationer anslöt sig till Räddningskåren och kunde erbjuda hjälp med till exempel ambulans- och sjuktransporter eller bärgning. En Willys Jeep terrängambulans och en Peugeot 403 ambulans har återskapats i skala 1:43 av modellbyggaren Jonas Sandqvist.

Ambulansägare, bilverkstäder, hantverkare, taxi- och bensinstationer anslöt sig till Räddningskåren och kunde erbjuda hjälp med till exempel ambulans- och sjuktransporter eller bärgning. En Ford Falcon och en Citroën DS Break ambulans har återskapats i skala 1:43 av modellbyggaren Jonas Sandqvist.

Det var bara danska Tekno som kunde erbjuda en leksaksbil i Räddningskårens färger – en Mercedes ambulans i skala 1:43.

Danska Zone-Redningskorpset (Zonen) var en konkurrent till Falcks Redningskorps som införlivades med Falck 1963. Det sammanslagna bolaget kallades Falck & Zonen fram till 1973 och därefter fasades namnet Zonen ut. Tekno tillverkade flera bilar och stationer med Zonen-märkning.

I danska leksaksaffärer kan man idag hitta Falck-bilar från bland andra italienska Bburago och kinesiska Hongwell.